

La música urbana ha esdevingut 'mainstream' a la indústria discogràfica durant el 2023

La indústria discogràfica catalana va créixer un 5% durant el 2023, segons recull l'Anuari de la Música | The Tyets ha liderat els rànquings de YouTube i de ràdios musicals, fent que l'escena urbana es consolidi en el 'mainstream' amb Figa Flawas, Mushka i Julieta

Indústria discogràfica | Anuari de la Música 2024

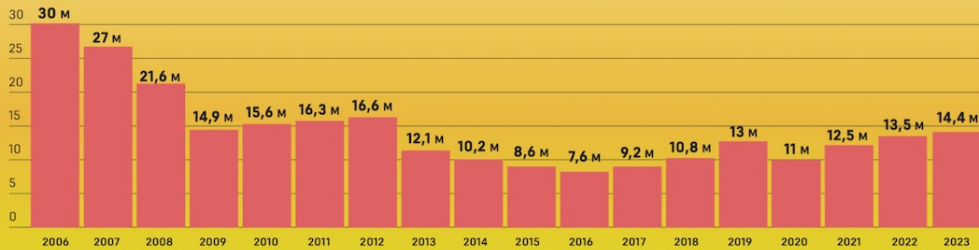
Els segells catalans han mantingut el volum de creixement dels darrers anys, amb un increment del 5% en la facturació per vendes, en la línia de la tendència estatal on es detecta certa recuperació del format físic. El 2023 ha estat l'any de "Coti x coti", que ha superat els 23 milions de reproduccions a Spotify, ha liderat els rànquings de YouTube i de ràdios musicals, i ha consagrat *Èpic solete* de **The Tyets** com el disc en català més escoltat. L'escena urbana es consolida en el mainstream amb **Figa Flawas**, **Mushka** i **Julieta**; mentre que **Morad**, **Aitana** i **Rels B** són els artistes dels Països Catalans amb més reproduccions del darrer disc.

El 2023 ha estat un bon any per a les companyies discogràfiques catalanes, gràcies a un exercici marcat per l'increment de la facturació discogràfica amb un 5% respecte a l'any anterior, que també ha augmentat a l'Estat espanyol (+13%), fruit sobretot del negoci generat per les multinacionals. A Catalunya és el tercer any consecutiu de creixement, després de la caiguda del 2020.

FACTURACIÓ DE LA INDÚSTRIA DISCOGRÀFICA CATALANA

Els segells catalans han mantingut la línia de creixement dels darrers anys (+5%) gràcies al repunt del format físic i la prevalença del mercat digital

EVOLUCIÓ DE LA FACTURACIÓ EN VENDES DE LES DISCOGRÀFIQUES CATALANES (2006-2023)

Facturació de la indústria discogràfica Foto: L'Anuari de la Música 2024

Els 14,4 milions d'euros facturats per segells catalans el 2023 han suposat la millor dada des de l'any 2012, avalada pel creixement del negoci digital del 5% i, sobretot, per les vendes del format físic en un 14%. No obstant, les xifres de l'oficina del Dipòsit Legal han evidenciat que s'han editat un 5% menys de títols, amb un descens del 18% de publicacions en format CD, però amb un increment d'un 63% més en vinil i casset. Tot i això, el mercat físic representa a Catalunya només un 15,8% del total, però el 2023 ha augmentat el seu pes específic en un 1,1%.

Pel que fa al mercat discogràfic estatal, el negoci digital ha crescut un 17% -provocat per l'augment imparable dels streamings-, i el físic un 10%, singularitzat en una pujada del 19% en les vendes de vinils i un 20% d'altres formats.

Les estadístiques positives xoquen amb la realitat d'un any en què diversos artistes catalans amb una difusió extraordinària (**Morad, Rels B, Figa Flawas, Mushka?**) no han publicat durant el 2023 cap dels seus treballs en format físic. A nivell mundial, el darrer informe Global Music Report 2024, elaborat per Promusicae, indica que el 67% del negoci discogràfic ha vingut generat pels streamings -que a l'Estat espanyol representen un 77%-, desglossat amb un 49% per les subscripcions i un 19% a través dels ingressos publicitaris. D'altra banda, les vendes mundials de suport físic han representat el 18% dels ingressos -un 12% a l'Estat-, i els drets i sincronies han suposat un 2%, de manera que encara hi ha recorregut en la diversificació del sector.

PRODUCCIÓ DE DISCOS EN CATALÀ

La producció de discos de música en català ha caigut un 11%, però es manté per damunt del miler de títols publicats de la darrera dècada

EDICIIONS EN FORMAT FÍSIC I DIGITAL (2000-2023)

Edicions de discos en format físic i digital (2000-2023) Foto: L'Anuari de la Música 2024

L'any 2023 també s'han consolidat les jornades Fonograma, organitzades per l'Associació de Productors Editors Fonogràfics i Videogràfics Catalans (APECAT). La segona edició ha reunit artistes, productors, compositors i altres agents implicats per poder comprendre i valorar la realitat del sector i fer una mirada al futur. Entre els reptes que destaca el president d'Apecat, Oriol Orfila, hi ha la voluntat d'acompanyar els professionals de la indústria de la música enregistrada en la disrupció que portarà la Intel·ligència Artificial.

Sobre les dades del sector, Orfila opina que demostren el bon moment de la música enregistrada: "Tot i que el mercat digital ja és més madur, el sector continua creixent a bon ritme i el format físic aguanta i fins i tot creix". I sobre els drets i sincronies, espera que "amb la nova plataforma 3Cat augmentin les produccions i, per tant, l'ús de la música catalana".

Un dels cavalls de batalla del sector ha estat vetllar pel llicenciament legal i el pagament just de la utilització de fonogrames a les plataformes de distribució OTT. Un tema important des del llançament, el 30 d'octubre del 2023, de la plataforma digital 3Cat de Televisió de Catalunya on es poden visualitzar en línia i de manera gratuïta continguts nous i de catàleg de la televisió pública catalana.

El president de l'associació Productors Associats de Fonogrames (PAF), Àlex Eslava, es mostra més crític, tot i la revifalla de les vendes de disc físic: "Sap molt greu la situació del mercat físic, perquè l'hem deixat perdre i hi té molt a veure la desprotecció de les cançons catalanes, amb una presència insuficient als mitjans". Eslava considera que s'ha menyspreat i menystingut la producció en català, i que l'incompliment de la quota del 25% a la ràdio hi ha ajudat: "No passa a cap dels tres països amb la indústria discogràfica més forta; a Anglaterra i als Estats Units la música forma part del seu ADN, i França va establir encertadament mesures de protecció".

L'ANY DEL "COTI X COTI"? I MÉS

El 2023 serà recordat per l'èxit de la cançó "Coti x coti" del duet de Mataró **The Tyets**, i ha estat l'any en què la música urbana ha esdevingut mainstream. La singular fusió entre reggaeton i sardana ha assolit xifres espectaculars, que han ajudat a consolidar una escena urbana en català adreçada al públic adolescent, de la qual formen part artistes com els vallencs **Figa Flawas**, la maresmenca **Mushka** o la barcelonina **Julietta**.

Rànquin streaming Cançons en català 2023 (reproduccions a Spotify, 17/06/2024)

En el rànquin de les 20 cançons en català publicades el 2023 i més escoltades a través de la plataforma Spotify, el 45% ha portat el segell de **The Tyets**, i en el 75% dels casos hi apareix algun dels quatre artistes citats. La resta de temes més escoltats ha correspost a **Stay Homas**, **Alfred Garcia**, **Els Catarres**, **Buhos** i **Joan Dausà**.

Rànquing Streaming Discos en català 2023 (reproduccions a Spotify 17/06/2024)

El juny del 2024, "Coti x coti" ja havia acumulat a Spotify més de 23 milions de reproduccions, doblant les escoltes de la segona cançó, també de **The Tyets**: "Olívia", que en tenia més d'11 milions. Són xifres rècord, que expliquen com el segon àlbum dels mataronins, *Èpic solete* (Luup Records), ha arribat a 78 milions de reproduccions a Spotify. Per ser conscients de la magnitud d'aquesta dada, cal recordar que el disc en català més escoltat a Spotify el 2022 va ser *Pel cantó bo* (Música Global, 2022), de **Doctor Prats**, que va quedar-se prop dels 7 milions de reproduccions, onze vegades menys que el disc de **The Tyets**.

El segon disc en català del 2023 més escoltat a Spotify ha estat l'EP *Recent t'arriba la invitació per?* (Halley Records), dels guanyadors del Sona9, **Figa Flawas**. Un treball que ha significat l'avançament del seu primer llarga durada publicat el 2024, *La calçotada* (Halley Records), que inclou cançons com "Mussegu", amb 7 milions de reproduccions o "Diabla" amb **Mushka**, i 6 milions d'escoltes.

Rànquing Streaming Discos PPCC 2023 (reproduccions a Spotify, 17/06/2024)

Pel que fa a artistes dels Països Catalans, el disc *Reinsertado* (M.D.L.R.) del raper d'origen marroquí de l'Hospitalet de Llobregat **Morad** ha estat el disc més escoltat del 2023, amb prop de 460 milions de reproduccions a Spotify. Una xifra increïble tractant-se d'un artista autoeditat, i que pràcticament no té difusió a través de les ràdios musicals. Molt a prop seu, el darrer treball de la cantant de Sant Climent de Llobregat **Aitana**, *Alpha* (Universal), ha assolit les 450 milions d'escoltes, i a força distància del raper palmesà Daniel Heredia, conegut com **Rels B**, amb *Afrolova'23* (Dale Play Records).

El disc *Èpic solete* de **The Tyets**, amb prop de 80 milions de reproduccions, s'ha enfilat al sisè lloc del rànquing; *121* (Universal / Música Global) del terrassenc **Miki Núñez**, que inclou dos temes en català ocupa el desè lloc; *Homas* (Cukileo Records / Halley Records) de **Stay Homas**, amb cinc temes en català, és l'onzè disc més reproduït; i l'EP de **Figa Flawas** *Recent t'arriba la invitació per?* (Halley Records) és el tretzè disc més escoltat.

ELS VIDEOCLIPS DEL 2023

El videoclip de la cançó "Coti x coti", del duet mataroní **The Tyets**, també ha estat el més vist de l'any a la plataforma YouTube de tots els publicats en català durant el 2023. Amb la mateixa popularitat que l'àudio, el clip dirigit per Sergi Pujantell ha superat els 5,56 milions de visualitzacions, segons l'estadística recollida el 29 de desembre de 2023.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=Kx73OzRj7qE>

El bon moment de la música en català també s'ha vist reflectit en el món audiovisual, ja que si el 2022 només un videoclip va superar el milió de reproduccions -va ser "Supermercat" de **Lildami-**, el 2023 hi ha hagut fins a cinc clips en català que han aconseguit superar aquesta marca amb èxit: "La platja", de **Stay Homas** i **The Tyets** -amb més de 2 milions-; "La nòria", de **Stay Homas**; "Mussegu", de **Figa Flawas** i "La nit està que crema", de **Buhos**.

Els 100 clips més populars en català publicats el 2023 han totalitzat 31,34 milions de reproduccions; una xifra que és la millor dels darrers quatre anys, i representa un pas endavant

notable per al sector (+51%), respecte al 2022. És la segona dada més alta des que la revista Enderrock va començar a fer aquest rànquing l'any 2017; només superada per les prop de 58 milions de reproduccions del 2019, quan **Rosalía** va publicar "Milionària", que va tenir fins a 26 milions de visites i, ara mateix, ja supera els 42 milions de visualitzacions.

Només el Top 5 de videoclips en català ja ha totalitzat 25,24 milions de reproduccions, i ha representat un 81% del total del consum de clips en català publicats aquest any. Un altre avenç respecte als 15,32 milions de visualitzacions del 2022 (+65%), que recollien el 74% de visites a clips catalans.

Més enllà i per sota del milió de reproduccions s'ha situat **Joan Dausà** amb "Judith"; **Figa Flawas i Mushka** amb "Diabla"; **Miki Núñez** i el seu "Gelats"; altra vegada **Joan Dausà** amb la balada "Per nosaltres i els de dalt", i, en el número 10, la cançó infantil de **Som Mainada** "El pollet piu-piu". Cal destacar que el 2023 s'ha recuperat el programa televisiu de videoclips Clipping, gràcies a una coproducció entre 3Cat i La Xarxa.

MENYS DISCOS I MÉS SENZILLS

Tot i el bon moment de l'escena, la producció de discos en llengua catalana i instrumentals ha patit un decrement de l'11% fins a un total de 1.100 edicions, la dada més baixa des del 2017. Aquesta estadística recull tant edicions físiques com digitals, i inclou també les autoedicions. Ha caigut un 15% l'edició de discos en CD, un 6% la de vinils, un 28% la de cassetts, i un 6% la d'àlbums i EPs en format digital.

Per contra, si hi sumem la producció digital de senzills inèdits -cada cop més habituals en pop i música urbana (+11%)-, la producció total en català ha assolit les 2.211 referències, una xifra que ha mantingut les dades més altes de la història des del 2021, en plena pandèmia, quan es va registrar el rècord de 2.277 referències.

El 2023 ha caigut un 8% l'edició de discos de pop-rock -pop (-10%) i rock (-25%)-, mentre que han crescut estils com la cançó (+13%) i les músiques urbanes (+18%). La tendència a la individualització ha derivat en la disminució de grups i l'increment de discos a càrrec de solistes.

En aquest sentit, han caigut també les edicions d'estils més corals com folk (-5%), jazz (-2%), clàssica i òpera (-5%) i infantil i familiar (-21%). Una bona notícia ha estat l'obertura del web Discos.cat, iniciativa de la distribuïdora Discmedi i Grup Enderrock, que permet comprar en línia des d'arreu del món més de 3.000 discos disponibles al mercat en català